

SeniorNet Huddinge

Öppet Hus 2023-08-24

Dagens tema:

”Molnet” – vad är det, hur fungerar det,
risker, för och -nackdelar?

Vad är ett ”moln”?

I IT/dator sammanhang pratar man om ”molnet” (molnlagring), men vad är det egentligen?

- Ett ”moln” är ett extra utrymme (hårddisk) online där du kan lagra filer, bilder och program som alternativ till (eller om du inte har utrymme i) din mobiltelefon, dator eller surfplatta.
- Det kan också förklaras som att du sparar dina dokument, bilder och program på en annan server online istället för på din egen dator.

Exempel på molntjänster

- E-post
 - Microsoft Exchange Online, Gmail
- Filer
 - Dropbox, iCloud, Google Drive, Microsoft OneDrive
- Dokument (att skapa och arbeta i dokument online)
 - Google Dokument, Office 365

Vad betyder det att lagra i molnet? 1

- En molntjänst innebär att du hyr lagringsutrymme på ett stort företags server. Företaget garanterar att inget innehåll försvinner av misstag.
- Du kan bläddra bland dina filer på samma sätt som om dom ligger i din egen dator/surfplatta/mobil
- Bilderna/filerna du lagrar
 - är tillgängliga via valfri webbläsare eller via Utforskaren
 - finns tillgängliga när du har internetuppkoppling
 - tar inte utrymme på hårddisken.

Vad betyder det att lagra i molnet? 2

- Molnet kräver fortfarande fysiska komponenter. Dina filer måste fortfarande placeras på hårdvara någonstans i världen. När du laddar upp något till molnet, skickas filen via internet till en server – en riktig, fysisk server. Molntjänstleverantörer har hundratusentals fysiska servrar som gemensamt benämns ”serverfarmar” i datacenter runt om i världen.
- Molnet är alltså en samling servrar och datacenter utspridda över hela världen. I praktiken är det en lagringsenhet som du kan förvara alla dina filer i.

Andra fördelar

- För bilder/dokument som lagras i molnet behöver du inte tänka på att säkerhetskopiera – det sköts av den som leverera tjänsten.
- Det går ofta att backa till tidigare versioner av dokument
- Man kan dela med sig av valda bilder och dokument till utvalda personer, t.ex. barn och familj

Nackdelar

- De flesta större företag garanterar att de krypterar innehållet så att varken de eller någon annan kan ta del av det, men när man inte har någon insyn i hur systemen fungerar har man främst deras ord på att så är fallet.
- Även storföretag som Google har råkat ut för dataläckor där användarnamn och lösenord till miljontals användare har läckt ut. Rekommendationen är att du har ett **unik** **lösenord till din molntjänst**, så att det räcker med att byta lösenord till molntjänsten om dina inloggningsuppgifter skulle hamna i fel händer.

Hur fungera molnet?

- Måste du betala?
 - Många molntjänster är gratis upp till en visst lagringsutrymme
- Var lagras allt?
 - Allt lagras i fysiska datorer på en eller flera geografiska platser
- Vad behövs för att komma igång?
 - Man måste vara online.
 - Troligen måste man skapa konto och logga in

Fördel med molnet - Flexibilitet

- Du kan arbeta i dina dokument oavsett om du byter mellan dator, platta och telefon.
- Du kan dela dokument med andra som då också kan arbeta samtidigt i det delade dokumentet
- Ingenting i molnet försvinner om din dator kraschar

Säkerhetskopiering

- Utan lagring i molnet måste du komma ihåg att säkerhetskopiera dina filer till en lokal hårddisk.
- När du arbetar i dina dokument i molnet sparas allt automatiskt och du blir oberoende av fysiska hårddiskar som kan gå sönder eller gå förlorade.

Hårddiskutrymme

I molnet

- Kan du enkelt utöka utrymmet till den storlek du behöver
- Sparade dokument i molnet påverkas av villkoren för tjänsten, som du måste hålla dig uppdaterad på

Vilka "moln" finns

Det finns ett antal, gratis med begränsad kapacitet. Detta är ett urval – fler finns

OneDrive

Google Drive

Dropbox

pCloud
pCloud -
Cloud
Storage

CloudMe

PC för alla – test av molnlagringstjänster

Molntjänst	Webbadress	Systemkrav Mobil	Systemkrav dator	Gratis utrymme	In-byggda program	Betyg i PC för alla	Kommentar
Apple iCloud	www.icloud.com	IOS	Windows eller Mac	5 GB	Ja	8	Mest för Macanvändare
Microsoft Onedrive	onedrive.live.com	Android, IOS eller Windows Phone	Windows eller Mac	5 GB	Ja	8	Bäst i test
Dropbox	www.dropbox.com	Android, IOS eller Windows Phone	Windows, Mac eller Linux	2 GB	Nej	7	Gammal tjänst håller fortfarande
Google Drive	drive.google.com	Android eller IOS	Windows eller Mac	15 GB	Ja	7	Långsammast av alla
Idrive	www.idrive.com	Android eller IOS	Windows eller Mac	5 GB	Nej	6	Mest en back-up tjänst
Mega	mega.nz	Android, IOS eller Windows Phone	Windows, Mac eller Linux	15 GB	Nej	6	Flexibelt gratisutrymme
Pcloud	www.pcloud.com	Android, IOS eller Windows Phone	Windows, Mac eller Linux	10 GB	Nej	6	För den med snålt hårddiskutrymme
Box	www.box.com	Android eller IOS	Windows eller Mac	10 GB	Nej	6	Mest för företag

2023-11-02

Sonja Kvål

13

Största fördelarna

- Säkerhetskopiera – skapa en kopia av filerna från din dator
- Dela bilder och dokument med andra (du väljer själv vem/vilka)
- Var du än är – Det du väljer att lagra i molnet kommer alltid att vara tillgängliga oavsett vad som händer med din dator eller mobil.

2023-11-02

Sonja Kvål

14

Foton och filmer

- Det som kräver störst utrymme på din dator/platta/telefon är foton och filmer
- Det finns speciella lagringstjänster inriktade på just foton och filmer
- Kanske är det också detta man helst vill dela med sig av
 - Till barn och barnbarn
 - Vänner efter en gemensam utflykt eller resa
 - ...

2023-11-02

Sonja Kvål

15

Google Foto

Den vanligaste och mest fotofokuserade tjänsten

- Finns både för Android och iPhone (app)
- Är för bilder och filmer
- Samma lagringsutrymme som för Gmail
- Har många funktioner för
 - Bildigenkänning
 - Sortering
 - Se historik

2023-11-02

Sonja Kvål

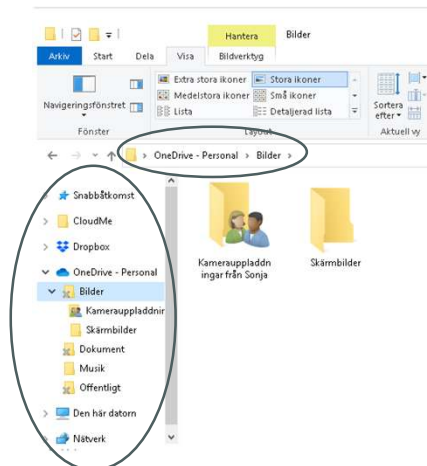
16

Amazon Photos

- Erbjuder Amazon Prime-medlem obegränsat med uppladdade bilder.
- Amazon Photos finns som app för dator, Iphone och Android
- Enbart uppladdning eller nedladdning i datorapp ingen synk, få specifika fotofunktioner

Hur ser man var filer finns

I utforskaren

Länkar

Information i presentationen har hämtats från bl.a.

- Internetstiftelsen: <https://internetstiftelsen.se/podd/dumma-fragor-om-internet/vad-ar-egentligen-molnet-for-nagot/>
- <https://www.mobil.se/jamforande-tester/jamforande-test-basta-molnlagringen-spara-mobilens-bilder-sakert/317760>
- PC för alla: <https://www.pcfforall.se/article/1711233/10-gratistjanster-i-test-har-ar-natets-basta-molnlagring.html>
- PC för alla: <https://www.pcfforall.se/article/1724956/valja-molntjanst-lagring.html>

Allt solklart – eller ...?

